

Dějepisná exkurze do Terezína

Den před státním svátkem, kterým si připomínáme výročí vzniku samostatného Československa, se žáci kralovické a jesenické základní školy vydali na další společnou exkurzi. Jejím cílem, stejně jako na konci loňského školního roku, bylo bývalé pevnostní město Terezín, neblaze proslulé v době 2. sv. války.

Cílem exkurze tentokrát bylo seznámit se s historií bývalého ghetta, dozvědět se víc o osudech lidí zde vězněných a uvědomit si, jak důležité je nezapomínat na minulost a nebýt pasivním přihlížejícím, když jsme svědky bezpráví.

Cesta za poznáváním nedávné minulosti, která slibovala mnoho informací, zážitků a emocí, začala v úterý 27. 10. časně. Už v 7.30 odjížděli žáci kralovické školy spolu s p. řed. Krondákovou do Jesenice, kde přistoupilo 6 tamějších deváťáků spolu s p. uč. Hrůzovou. Tato kompletní sestava se pak vydala směrem k Terezínu.

Cesta autobusem rychle utekla. Ve dvou krátkých vstupech p. uč. Hrůzová seznámila účastníky s programem exkurze a s historií onoho ponurého místa.

V Terezíně program začal v Muzeu ghetta krátkou přednáškou o diskriminaci Židů od r. 1933 a o hlavních funkcích ghetta Terezín v rámci „konečného řešení židovské otázky.“ Následovaly krátké ukázky z nacistického propagandistického filmu o životě v ghettu a diskuse.

Poté jsme se vydali, rozdělení do dvou skupin, na více než dvouhodinovou komentovanou prohlídku bývalého ghetta. Průvodci ze vzdělávacího oddělení Památníku Terezín nás provedli expozicemi Muzea ghetta, ukázali nám bývalou modlitebnu, márnici a obřadní místnosti i expozice Magdeburských kasáren s replikou soudobé mansardy. Při prohlídce nám zasvěceně vyprávěli o nelidských podmínkách a každodenním utrpení vězňů, které sužoval hlad, nemoci, obavy a strach z deportací do vyhlazovacích táborů na východě. To vše nás přimělo zamyslet se nad hodnotou lidského života, svobody a vzájemné úcty.

Po krátké pauze na oběd byl pro účastníky připraven workshop „Efekt přihlížejícího,“ který vedli zkušení lektoři vzdělávacího oddělení a který se zaměřil na roli tzv.

přihlížejících, a to nejen v průběhu holocaustu, ale i v současnosti. Žáci ve skupinkách pracovali s textovým a obrazovým materiálem i s filmovým záznamem výpovědí přeživších, kteří hovořili o svých prožitcích během transportu do terezínského ghetta. Diskutovali o situacích, kdy se jedinec stává přihlížejícím, a o nebezpečí tohoto postoje pro ně samotné (v budoucnu by se mohli stát sami oběťmi). Na závěr žáci debatovali o svých zkušenostech.

Před cestou domů se zájemci spolu s p. uč. Hrůzovou zastavili na pietním místě u Ohře, kde nacisté, ve snaze zakrýt své zločiny, v listopadu 1944 nařídili vězňům vysypat do řeky popel 22000 mrtvých z ghetta i Malé pevnosti, a prohlédli si Židovský hřbitov a krematorium. Obě místa v žácích zanechala hluboký dojem a neustále je nutila přemýšlet, jak k něčemu tak nelidskému mohlo ve 20. století dojít.

Cíl exkurze se podařilo beze zbytku splnit.

Výlet byl nejen poučný, ale také velmi emotivní. Prostřednictvím vlastních zážitků i dobových svědectví si účastníci uvědomili, jak důležitou roli hraje historie v životech lidí. Měli bychom se z ní poučit a udělat vše pro to, aby se podobné tragédie už nikdy neopakovaly.

Z výletu si žáci odnesli mnoho nových poznatků i silných zážitků, na které budou dlouho vzpomínat.

K bezproblémovému průběhu exkurze přispělo i chování všech účastníků, kteří se chovali tak, jak se na podobném místě sluší a patří – s úctou a respektem.

Velké poděkování patří p. řidiči Z. Vavříčkovi z firmy Vatra Bohemia s. r. o., který plnil všechna naše přání, a manželům Pechovým, kteří po celou dobu exkurze pomáhali s organizací.

Mgr. Petra Hrůzová